

TURMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

2025/2. DÖNEM SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK SINAVI

SERMAYE PİYASASI MEVZUATI SINAVI SORULARI

3 Ağustos 2025 - Pazar 18.00-19.00

- Uyarı!** [1] Cevaplama öncesi, sorularda eksik sayfa ya da basım hatası bulunup bulunmadığını kontrol ediniz ve gerektiğinde sınav görevlilerine başvurunuz.
- [2] Cevap kağıdı üzerine, “not talep eden ifadeler” veya “cevap dışında herhangi bir şey” yazılması yasaktır. Ayrıca, ilgili bölüm dışında cevap kağıdının herhangi bir yerine ad, soyad, rumuz, işaret, numara, vb. yazılamaz. Bu uyarılara aykırı davranan adayların kağıtları değerlendirme dışı bırakılacaktır.
- [3] Sınav soruları 30/07/2025 Tarihli mer’i mevzuata göre hazırlanmıştır.

Sorular

Soru 1 – Sermaye Piyasası mevzuatında geçen aşağıdaki kavramları kısaca açıklayınız. (50 Puan)

a - Adi ve İmtiyazlı Paylar:

b - Bedelsiz ve Bedelli Paylar:

c - Primli ve Primsiz Paylar:

ç - Kâr payı:

d - Kâr payı avansı:

Soru 2 –Sermaye Piyasası Kanunu ve ilgili yan mevzuatta geçen kâr payı dağıtım esaslarını kısaca açıklayınız. (30 Puan)

Soru 3 – Sermaye Piyasası Kanununa göre ortaklıklarda, yönetim kontrolünün elde edildiğinin kabulü için gerekli bulunan halleri kısaca açıklayınız. (20 Puan)

Başarılar dileriz.

SINAV KOMİSYONU CEVAPLARI

Soru 1 – Sermaye Piyasası mevzuatında geçen aşağıdaki kavramları kısaca açıklayınız. (50 Puan)

Cevap 1 – Sermaye Piyasası Kanunu ve ilgili yan mevzuatta geçen;

a - Adi ve İmtiyazlı Paylar:

Sahiplerine sağladığı üstün haklar bakımından paylar adi ve imtiyazlı olmak üzere iki başlık altında değerlendirilir. Adi paylar, sahiplerine eşit hak sağlamaktadır. Paylar, ortaklığın esas sözleşmesinde aksine bir hüküm yoksa adi pay niteliğindedir. İmtiyazlı paylar ise, adi paylara nazaran üstün bir hak vermektedir.

TTK hükümleri uyarınca imtiyaz; kâr payı, tasfiye payı, rüçhan ve oy hakkı gibi haklarda, adi paylara nazaran bazı paylara ya da belirli bir grup oluşturan pay sahiplerine tanınan üstün bir hak veya kanuna öngörülmemiş yeni bir pay sahipliği hakkıdır. Görüldüğü üzere imtiyaz, kural olarak pay sahibine değil paya tanınır. Ancak, TTK uyarınca, özellik ve nitelikleriyle belirli bir grup oluşturan pay sahiplerine ve azlığa yönetim kurulunda temsil edilme hakkı tanınabilir. Bazı durumlarda belirli bir grup oluşturan pay sahiplerine imtiyaz tanınabilir. Yönetim kurulunda temsil edilme hakkı tanınan paylar imtiyazlı sayılır.

b - Bedelsiz ve Bedelli Paylar:

Sermaye artırımının şekline göre paylar bedelli ve bedelsiz olmak üzere ikiye ayrılır. Bedelsiz paylar, ortakların iç kaynaklardan ve kâr payından yaptıkları sermaye artırımını sonucunda ihraç edilir. Bu payların karşılığında ortaklardan herhangi bir bedel talep edilmez. Bu tür sermaye artırımlarının sonucunda ortaklığa dışarıdan fon girişi olmadığından ihraç edilen paylar “bedelsiz pay” olarak tanımlanmaktadır.

Bedelli paylar ise, şirketlerin yeni fon kaynağı temin etmek amacıyla yaptıkları nakit sermaye artırımları sonucunda ihraç ettikleri paylardır. Bu paylar, nominal değerinden veya daha yüksek bir fiyattan satılabilir. Bedelli paylar, yeni pay alma haklarının kullanılması suretiyle mevcut ortaklara satılabileceği gibi ortaklığa yeni ortaklar kazandırmak amacıyla, yeni pay alma haklarının kısmen ya da tamamen sınırlandırılması suretiyle diğer yatırımcılara da satılabilmektedir. Nakit sermaye artırımı olmaksızın, birleşme gibi işlemlerde de devralan şirket devrolan şirketin ortaklarını devir aldığı şirket (malvarlığı) karşılığında pay verdiği için bu payları da bedelli pay saymak gerekir.

c - Primli ve Primsiz Paylar:

Üzerinde yazılı değer (nominal değer) ile ihraç edilen paylar primsiz, nominal değerinden yüksek bir bedelle ihraç edilen paylar ise primli pay olarak tanımlanabilir.

Payları borsada nominal değerinden yüksek bir tutarda işlem gören ortaklıkların nakit sermaye artırımlarında, yeni pay alma haklarının kullanılmasından sonra kalan payların borsada birincil piyasada nominal değer altında olmamak üzere piyasa fiyatından satılması zorunlu olduğundan bu tür payların da tamamına yakınının primli fiyattan satılması söz konusu olmaktadır. Ayrıca, payları borsada işlem gören ortaklıkların nominal değer altında pay ihracı konusunda yönetim kuruluna yetki verilebilmektedir.

ç - Kâr payı:

Genel kurulca belirlenen politika çerçevesinde hesap dönemi itibarıyla net dönem kârı ve kâr dağıtımına konu edilebilecek diğer kaynaklar üzerinden ortaklara ve kâra katılan diğer kişilere genel kurulca dağıtılmasına karar verilen tutarı,

d - Kâr payı avansı: Yıllık finansal tablolar üzerinden dağıtılacak kâr payından mahsup edilmek üzere ara dönem finansal tablolara göre oluşan kârlar üzerinden bu Tebliğ hükümlerine göre hesaplanan tutarı

Soru 2 –Sermaye Piyasası Kanunu ve ilgili yan mevzuatta geçen kâr payı dağıtım esaslarını kısaca açıklayınız. **(30 Puan)**

Cevap 2 – Kâr payı, genel kurulca belirlenen politika çerçevesinde, hesap dönemi itibarıyla net dönem kârı ve kâr dağıtımına konu edilebilecek diğer kaynaklar üzerinden ortaklara ve kâra katılan diğer kişilere genel kurul kararıyla dağıtılan tutardır.

Halka açık ortaklıklar, kârlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kâr dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak dağıtırlar. Kurul halka açık ortaklıkların kâr dağıtım politikalarına ilişkin olarak, benzer nitelikteki ortaklıklar bazında farklı esaslar belirleyebilir.

Kanunen ayrılması gereken yedek akçeler ve esas sözleşmede pay sahipleri için belirlenen kâr payı ayrılmadıkça başka yedek akçe ayrılmasına, ertesi yıla kâr aktarılmasına ve intifa senedi sahiplerine, yönetim kurulu üyelerine ve ortaklık çalışanlarına kârdan pay dağıtılmasına karar verilemeyeceği gibi, belirlenen kâr payı ödenmedikçe bu kişilere kârdan pay dağıtılamaz.

Halka açık ortaklıklarda kâr payı, dağıtım tarihi itibarıyla mevcut payların tümüne, bunların ihraç ve iktisap tarihleri dikkate alınmaksızın eşit olarak dağıtılır.

Kâr payı, dağıtımına karar verilen genel kurul toplantısında karara bağlanmak şartıyla eşit veya farklı tutarlı taksitlerle ödenebilir.

İmtiyazlı pay sahiplerine, intifa senedi sahiplerine, yönetim kurulu üyelerine, ortaklık çalışanlarına ve pay sahibi dışındaki kişilere kârdan pay verilebilmesi için ortaklık esas sözleşmesinde hüküm bulunması zorunludur. Esas sözleşmede söz konusu kişilere kâr payı dağıtılması hususunda hüküm bulunmasına rağmen, kâr payına ilişkin olarak herhangi bir oran belirlenmemişse; bu kişilere dağıtılacak kâr payı tutarı, imtiyazdan kaynaklananlar hariç her durumda pay sahiplerine dağıtılan kâr payının dörtte birini aşamaz.

Halka açık ortaklıkların sermaye artırımlarında, bedelsiz paylar artırım tarihindeki mevcut paylara dağıtılır.

Halka açık ortaklıklar tarafından bağış yapılabilmesi veya pay sahibi dışındaki kişilere kârdan pay dağıtılabilmesi için esas sözleşmede hüküm bulunması şarttır. Yapılacak bağışın sınırı halka açık ortaklık genel kurulunca belirlenir. Kurul, bağış tutarına üst sınır getirmeye yetkilidir. Ortaklıkların ilgili mali yıl içinde yapmış olduğu bağışlar, dağıtılabilir kâr matrahına eklenir.

Soru 3 – Sermaye Piyasası Kanununa göre ortaklıklarda, yönetim kontrolünün elde edildiğinin kabulü için gerekli bulunan halleri kısaca açıklayınız. **(20 Puan)**

Cevap 3 – Sermaye Piyasası Kanunun 26/2 madde hükmüne göre,

-Ortaklığın oy haklarının yüzde ellisinden fazlasına tek başına veya birlikte hareket ettikleri kişilerle beraber, doğrudan veya dolaylı olarak sahip olunması,

-Yönetim kurulu üye sayısının salt çoğunluğunu seçme veya genel kurulda söz konusu sayıdaki üyelikler için aday gösterme hakkını veren imtiyazlı paylara sahip olunması hallerinin varlığı halinde, yönetim kontrolünün elde edildiği kabul edilir.

Ancak, imtiyazlı payların mevcudiyeti nedeniyle yönetim kontrolünün elde edilemediği durumlar bu madde kapsamında değerlendirilmez.

Ayrıca, ortaklığın pay sahipliğinde değişiklik olmasa bile, belirli usul ve esaslara uyulmadan bazı ortakların kendi aralarında yapacakları özel anlaşmalarla yönetim kontrolünü ele geçirmeleri de bu madde kapsamında değerlendirilir.